

Meddelanden från Riksskatteverket

Utg. av Skattenytt, Leksand, tel. 0247-10430 • Ansv. utgivare: Kammarrättsrådet Hans Bylin

Serie I ang. direkt skatt

Motsvarar Riksskatteverkets författningssamling (RSFS) och Riksskatteverkets förhandsbesked mm (RSV/FB) serie Dt = Direkt skatt – Taxering

Nr 17 1978 – Årg. 8

Riksskatteverkets anvisningar om beskattning av vissa naturaförmaner m m.¹

RSV Dt
1978:19

utfärdade den 14 september 1978.

RSFS 1978:39

1 Gällande bestämmelser

1.1 Beskattningsregler

Enligt 32 § 3 mom fjärde stycket kommunalskattelagen (KL) skall förmån av mindre värde som lämnats i annat än pengar inte tas upp som intäkt, om det kan antas, att förmånen inte är avsedd att utgöra direkt ersättning för utfört arbete. Vid bedömning om förmånen skall tas upp som intäkt skall hänsyn tas till det sammanlagda värdet av de förmåner av detta slag som den skattskyldige fått från samma arbetsgivare. Vid beräkning av det sammanlagda värdet skall även beaktas förmåner från personaltiftelse, som hör till arbetsgivaren. Hänsyn skall också tas till den besparing i normala levnadskostnader, som förmånen kan ha inneburit. För att förmånen skall vara skattefria krävs vidare, att den inte kan jämföras med lön eller pension utan syftar till att skapa trivsel i arbetet eller också grundar sig på sedvänja inom det yrke eller den verksamhet, som det är fråga om. Har den skattskyldige möjlighet att avstå från förmånen mot ersättning i pengar, bör förmånen i regel betraktas som skattepliktiga.

Motsvarande gäller om den skattskyldige genom sitt arbete kunnat disponera över egendom eller på annat sätt fått en förmån som inneburit en inte ringa inbesparing i de personliga levnadskostnaderna.

Förmån, som består av obligation, aktie eller presentkort, betraktas inte som naturaförmån utan anses jämförbar med kontanta medel.

Vidare bör framhållas, att det vid bedömning om skatteplikt för en viss förmån föreligger är utan betydelse om rätten till förmånen grundas på kollektivavtal eller på individuell överenskommelse med arbetsgivaren.

1.2 Regler om uppgiftsskyldighet

I KL saknas regler om beloppsgräns för beskattning av naturaförmåner. En bestämmelse som reglerar denna fråga finns däremot i 37 § taxeringslagen (TL), som rör arbetsgivares skyldighet att lämna kontrolluppgift. Enligt undantag f) i 37 § 1 mom första punkten TL behöver arbetsgivare inte lämna uppgift om naturaförmåner vilkas sammanlagda värde, efter avdrag för ersättning, uppenbarligen inte överstiger 600 kr för ett helt år räknat. Denna inskränkning i uppgiftsskyldigheten gäller inte om förmånen, oavsett värde, i sin helhet skall anses som skattepliktig intäkt.

För fåmansföretag gäller särskilda regler enligt 37 § 1 mom första punkten sista stycket och 2 mom fjärde stycket TL. Se 4.2.

¹ Jfr RSFS 1977:52 RSV Dt 1977:22

RSV Dt 1978:19
RSFS 1978:39

2 Anvisningar om olika slag av naturaförmåner

Bestämmelsen i 32 § 3 mom fjärde stycket KL (se 1.1) tillkom för att underlätta att upprätta deklaration för stora löntagargrupper och hade dessutom till syfte att förenkla taxeringskontrollen. De praktiska skäl som motiverade regelns tillkomst har föranlett RSV att indela naturaförmånerna i tre grupper. Grupp I utgörs av förmåner som överhuvud taget inte bör anses skattepliktiga. Grupp II avser förmåner, vilkas skatteplikt beror av värdet, och grupp III förmåner som alltid bör anses skattepliktiga.

2.1 Förmåner som överhuvud taget inte bör anses som skattepliktiga (grupp I)

Till denna grupp hänförs förmåner av obetydligt ekonomiskt värde för mottagaren, s k trivselförmåner. Hit räknas även vissa förmåner, vilkas värde visserligen kan vara större, men som inte ansetts skattepliktiga enligt praxis och därför i fortsättningen bör undantas.

Exempel

fria överdrags- och skyddskläder samt fri tvätt av sådana,
förfriskningar under arbetet (kaffe o d) som inte kan anses som måltid,
sedvanliga rabatter åt anställda vid inköp av varor, som ingår i arbetsgivarens varusortiment eller produceras av arbetsgivaren,
sedvanliga gåvor från arbetsgivare med karaktär av personalomkostnader, t ex klocka, medalj eller gåva av annat slag med huvudsakligen personligt värde, som lämnas efter längre tids anställning, se 3.2.2,
fri lunch för lärare vid övervakning av skolmåltid,
fria resor för järnvägspersonal och deras familjer.

2.2 Förmåner vilkas skatteplikt beror av värdet (grupp II)

De förmåner som hänförs till denna grupp bör anses skattefria endast om deras sammanlagda värde inte överstiger 600 kr för helt år räknat. Det bör observeras, att sammanläggning sker inte bara av förmåner som erhållits från en och samma arbetsgivare utan även av förmåner från personalstiftelse, som är knuten till arbetsgivaren. Vid beräkning av förmånernas sammanlagda värde tas inte hänsyn till förmåner som hör till grupp I eller grupp III.

Har däremot sådan förmån lämnats endast under del av inkomståret, t ex vid nyanställning, deltidstjänstgöring, tjänstgöring på annan ort, sjukdom m m, skall skatteplikten bedömas med hänsyn till vad värdet normalt skulle ha varit om förmånen hade lämnats under hela året. Har förmån exempelvis lämnats under halva inkomståret föreligger skatteplikt om värdet av förmånen överstiger 300 kr.

Exempel

RSV Dt 1978:19
RSFS 1978:39

subventionerad kost, såsom lunch till nedsatt pris,
subventionerad bostad, såsom hyresbillig tjänstebostad,
bränsle till nedsatt pris,
elektrisk ström till nedsatt pris,
beklädnad i och för tjänsten (annat än överdrags- och skyddskläder)
som tillhandahålls till nedsatt pris,
subventionerad telefon i bostaden,
subventionerad semesterbostad i Sverige eller utlandet.

Värdet av förmån av subventionerad lunch kan i regel beräknas med utgångspunkt från det i källskattetabellerna för inkomståret angivna värdet för fri kost, ett mål om dagen, vid korttidsanställning. Detta värde anges i 1978 års tabeller till 8:80 kr. Vid 1979 års taxering bör därför förmånen av subventionerad lunch normalt beräknas till ett belopp per dag, som motsvarar skillnaden mellan 8:80 kr och det pris den anställde erlagt för lunchen. En förutsättning för detta beräkningsätt är att kostnaden för lunchen inte överstigit 14 kr, vilket är det normallunchpris, som fastställts av RSV för kalenderåret 1978.²

2.3 Förmåner som alltid bör anses skattepliktiga (grupp III)

Här avses förmåner som inte kan hänföras till åtgärder från arbetsgivarens sida för att skapa trivsel i arbetet eller dylikt utan som i regel måste betraktas som direkt ersättning för utfört arbete. Dessa förmåner bör därför anses skattepliktiga oavsett värdet.

Exempel

hyresfri bostad,
fri kost, ett eller flera mål om dagen,
fritt bränsle,
fri elektrisk ström,
rätt att för privat bruk nyttja bil som tillhör arbetsgivaren,³
rabatt åt anställda, som överstiger vad som sedvanligen förekommer,
fri beklädnad i och för tjänsten (annat än överdrags- och skyddskläder),
fri telefon,
fri radio- och TV-licens,
fri dagstidning,
fri semesterbostad i Sverige eller utlandet.

² Jfr RSFS 1977:32 RSV Dt 1977:13

³ Jfr RSFS 1978:16 RSV Dt 1978:10

RSV Dt 1978:19
RSFS 1978:39

Förmån av fri telefon, fri radio- och TV-licens eller fri dagstidning får under vissa förutsättningar hänföras till grupp II. För detta krävs att förmånen har ett direkt samband med arbetsgivarens verksamhet (t ex fri radio- och TV-licens till anställda vid Sveriges Radio AB).

Med fri förmån bör jämföras sådana fall, där den anställde visserligen betalar ersättning till arbetsgivaren för förmånen, men där ersättningen är så obetydlig i förhållande till förmånens värde, att förfarandet får anses ha tillkommit för att kringgå bestämmelsen om ovillkorlig skatteplikt för den helt fria förmånen.

Förmånen att få – fritt eller mot viss ersättning – för privat bruk använda bil som tillhör arbetsgivaren får i regel anses ha ett värde överstigande 600 kr för helt år räknat. Skulle i undantagsfall den anställde ha använt bilen i så ringa omfattning, att förmånens värde uppenbarligen understiger 600 kr för helt år räknat, blir frågan om skatteplikt för förmånen att bedöma enligt reglerna under punkten 2.2.

Med ringa omfattning avses inte det fallet, att den anställde betalar ett så högt pris för att nyttja förmånen, att förmånsvärdet efter avräkning för ersättningen understiger 600 kr. Förmånen skall i så fall alltid hänföras till grupp III.

3 Värderingsprinciper

3.1 Naturaförmåner

För värdering av naturaförmåner gäller såsom allmän regel att skattepliktiga värdet i princip skall motsvara marknadsvärdet (ortens pris), dvs vad det skulle ha kostat den skattskyldige att för pengar skaffa sig något motsvarande.

För vissa naturaförmåner har RSV i särskilda föreskrifter och anvisningar fastställt grunder för sådan värdering, t ex förmån av fri eller delvis fri bil, förmån av fri eller subventionerad lunch. Beträffande övriga förmåner – för vilka särskilda anvisningar för värderingen saknas – gäller således marknadsvärdet (ortens pris) som värderingsgrund.

Är det sannolikt att förmånstagaren inte skulle ha skaffat sig vad som motsvarar förmånen om han själv skulle bestrida kostnaderna, bör värderingen ske med utgångspunkt från den inbesparing i de personliga levnadskostnaderna, som förmånen anses ha inneburit för förmånstagaren.

I vad mån lägre värde än marknadsvärdet bör åsättas får bedömas med hänsyn dels till förmånens art och eventuella villkor som är förknippade med förmånen, dels till förmånstagarens inkomst- och förmögenhetsförhållanden.

En sådan värderingsmetod får inte tillämpas om förmånen kan bytas ut mot ersättning i pengar o d eller om det av omständigheterna i övrigt framgår att förmånen utgör en ersättning som kan jämföras med kontant lön. I så fall bör som skattepliktigt värde anses det belopp som kunnat erhållas i kontant ersättning, vilket som regel får anses motsvara marknadsvärdet. En sådan möjlighet till utbyte får normalt anses föreligga i fråga om gåvor och förmåner som regelbundet lämnas till anställda eller uppdragstagare inom företaget.

3.2 Gåvor

3.2.1 Allmänt om gåvor från arbetsgivare

Gåva från arbetsgivare skall i princip jämföras med ersättning för utfört arbete (remuneratorisk gåva). Sådan gåva utgör alltid skattepliktig intäkt för mottagaren och bör värderas med utgångspunkt från vad det skulle ha kostat mottagaren att skaffa sig något motsvarande för pengar (marknadsvärdet).

3.2.2 Sedvanliga gåvor

Undantagna från skatteplikt är sedvanliga gåvor av minneskaraktär från arbetsgivare. Sådana gåvor är inte i första hand avsedda som ersättning för utfört arbete, prestation o d. Med sedvanliga gåvor avses gåvor som har karaktär av personalomkostnader – t ex klocka, medalj, smycke e d efter längre tids anställning (t ex 25 års anställning) eller särskild högtidsdag (t ex 50-årsdagen), se 2.1.

Värdet av gåvan bör inte överstiga vad som under motsvarande förhållanden brukar lämnas till stats- eller kommunalanställda.

Som sedvanlig gåva i denna mening räknas inte gåvor som utdelas till anställda i samband med företagsjubileum eller liknande. Sådana gåvor utgör därför i princip skattepliktig ersättning för mottagaren. Om värdet av gåvan är obetydligt får gåvan anses jämförbar med sådan förmån av mindre värde som alltid är undantagen från skatteplikt.

3.2.3 Gåva av annat slag

Undantagna från skatteplikt är sedvanliga gåvor av minneskaraktär personalpolitik lämnar gåvor till anställda i samband med personliga högtidsdagar eller vid flera andra tillfällen under anställningstiden – utöver "sedvanliga gåvor". Sådana gåvor utgör i sin helhet skattepliktigt intäkt för mottagaren. Det värde som skall tas upp till beskattning är gåvans marknadsvärde, dvs vad det skulle ha kostat den anställde om han själv skaffat varan eller tjänsten för pengar. Av praktiska skäl kan man i normalfallet utgå från företagets anskaffningskostnad för gåvan.

4 Anvisningar om arbetsgivares uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet föreligger endast för sådana förmåner som är skattepliktiga. Redovisning på kontrolluppgift skall ske enligt följande.

4.1 Förmåner i grupp I (se 2.1)

Uppgiftsskyldighet föreligger överhuvud taget inte för naturaförmåner i denna grupp.

4.2 Förmåner i grupp II (se 2.2)

Uppgiftsskyldighet föreligger alltid för naturaförmåner i denna grupp om de är skattepliktiga (se 2.2) eller om förmånen kan bytas ut mot pengar.

För förmån som åtnjuts endast under del av året skall uppgift även lämnas om denna tid.

RSV Dt 1978:19
RSFS 1978:39

För fåmansföretag och till sådant företag knuten personalstiftelse gäller att på kontrolluppgift alltid skall anges om personen är företagsledare eller honom närstående person eller delägare i företaget. Vidare skall för denna personkrets anges värdet av förmånen oavsett att det understiger 600 kr.

4.3 Förmåner i grupp III (2.3)

Uppgiftsskyldighet föreligger alltid för naturaförmåner i denna grupp oavsett förmånens värde.

Dessa anvisningar tillämpas fr o m 1979 års taxering.

Vårt orimliga skatte- system

"Skatter" är en skrift med fakta om hur vårt skattesystem fungerar. Fakta som visar varför ett nytt skattesystem är den mest angelägna samhällsreformen idag. Skriften är den första i serien "Ekonomi och arbetsmarknad" från Svenska Arbetsgivareföreningen.

SAF Svenska Arbetsgivareföreningen
Avdelningen för samhällskontakt

V g sänd utan kostnad

.....ex av Skriften "Skatter" (Art. 407-8)

Företag

Avd/handläggare

Adress

Postnummer, postadress

Frankeras
ej
NFD
betalar
portot

Näringslivets Förlagsdistribution

Svarsförsändelse
Kontonummer 7000
103 20 Stockholm

Price
Waterhouse & Co.
Revisionsbyrå

Skatterådgivare

Till vår expanderande skatteavdelning i Stockholm söker vi ytterligare en person att arbeta tillsammans med våra nuvarande fem skattejurister/ekonomer

VERKSAMHETEN OMFATTAR B.L.A.

- konsultationer avseende svensk och internationell beskattning, framför allt företagsbeskattning
- skatteplanering för svenska företag med verksamhet i utlandet
- informationsverksamhet avseende svensk och utländsk skattelagsstiftning
- utredningar i samband med företagsköp och överlåtelser

Ytterligare upplysningar lämnas på tel 08/22 82 20 av **BERT BROSTRÖM**

SVEN RYGÅRD
STEPHAN TOLSTOY

Sedvanliga ansökningshandlingar märkta "TAX 78-9" sändes till

PRICE WATERHOUSE & CO
Box 1612 111 86 Stockholm

KVALIFIKATIONER

- Jur kand, eller annan akademisk grundutbildning med företagsekonomi som huvudämne
- några års erfarenhet från verksamhet inom skatteområdet, främst företagsbeskattning
- god samarbetsförmåga samt utötriktad laggingning
- goda kunskaper i engelska

Retneras
vid obeställbarhet
till utgivaren
SKATTENYTT
Box 5, 793 01 Leksand
som erlägger returportot